

تورک بوردی

تورک ادبائلی مرکزى هیئتى طرفه نثر اولنور.

جلد ۳

کانون تانی ۱۹۲۵

نومرو ۱۵

اوج مدیت [*]

اخلاق

اخلاق - اکر حسن و قبح تلقیلرندن و بو تلقیلرک استناد ایتدکلی قاعده و مؤیده لردن عبارت ایسه - بو خصوصده دخی بزی احاطه ایدن بتون معاصر جماعتلرک خارجنده و دوشنده قالمش اولدیغمیزی اعتراف ایتلی بز . واقعا بو جماعتلرله بزم آلامزده ایملک و کوتولک مفهوملری حقنده بویوک برتناقض موجوددکلدور . برقاج خصوصاته عائد تلقیلر مثلا تعدد زوجات ، تسترکی سائر جماعتلرجه مذموم و بزجه مقبول عد ایدیلن فعللر استثنا ایدیلیرسه اخلاقه عائد دیگر تلقیلرک کافه سی حقنده آمده قولاً براتفاق موجوددر . قولاً دیوروز ؛ زیرا فعلاً اختلاف و تناقض تامدر . حقیقت حالده بزده جنسی مناسبت عائد قواعددن باشقه دیگر اخلاقی عمده لرک همان کافه سی مؤیده دن محرومدر . مؤیده دن محروم برقاعده و عمده ایسه کآن لم یکن در . فعلاً بزده اخلاق تلقیسی قوشاقدن یوقاری چیقما یور . زیرا یالکز بوساحیه عائد قاعده لر و بوده قادینلرله تخصیص ایدملک اوزره افکار عمومی ده و تلقیات عامه ده مؤیده یی حائر در . زانیه لکی معلوم و مشهور اولان برقادین بزده جماعت و عائله ایچنه آلتماز . بولندیفی یرلرده حرمت ، رعایت ، تأیید و تصویبه نائل اولاماز . هر کسجه محقر و منفور کورینور . و هر کس آنکله علاقه و مناسبتدن احتراز ایدر ، یعنی جنسی اخلاقه عائد قاعده لر جماعتمز آراسنده متین و حق خشین بر مؤیده یی حائر در . بو قاعده یه رعایت ایتمه ین برقادین در حال قاعده نك افکار عامه ده حائر اولدیفی قدسیته چارپار و جزاسنی کورور . لکن بوراده بر خصوصیتی

[*] بواثر ، ۹۲۰ سنه سنده مالطه ده یازلمش وایلك قسملری تورک یوردینک برنجی جلدینک ۱ ، ۲ و ۳ نومرولو نسخهلرنده نشر ایدلشدور .

قيد ايتىمك لازمدر . مقدس عد اولئان شى قادين وار ككى شامل مجرد عفت مفهومي دكلدر ، منحصرآ قادين عفتيدر . زيرا زانى ار ككه افكار عامه و وجدان عمومى يك كوزل تحمل ايدييور و حقى زانى ار كك نفرت و حدتى دكل رقابت و حسدى موجب اولديغندن رغبت و تصويب كورييور . بناءً عليه منفور اولان على العموم ذما دكلدر ، ذنال ك قادينده ظهور ايتميدر . بوتفريق يك بويوك براهيقي حائزدر . اك زياده حساس كورونديكمز براخلاق قاعده سنده بيله - بزم نه قادار دوشكون و كوشهك اولديغمز يك بارز صورتده كورونييور .

قاديننه عائد اخلاق جنسيه دن صوكرا بزده حقيقه " قدسيقي حائز اولاراق قوتلى بر قوه مؤيده ي حائز اولان ديكر بر قاعده ده حضرت رسالت پناه ايله ائمهك شخصيتلرينه عائد حرمتدر . بو قاعده يه رعايت ايتمينلر در حال اوقدسيته چاربار و جزالرينى كورورلر . بوكا كيمسه تحمل ايتمز . وجدان عامه ده قوتلى بر مؤيده بونلرك قدسيتمنى محافظه ايتمكده در .

فقط بونلرك خارجنده ديكر بتون قواعد اخلاقيه مؤيده دن محرومدر . فى الحقيقه بزده ده بشقه معاصر جماعتلرده اولدينى ككى يالان ، غيبت ، رياء ، مداهنه ، تبصيص ، حيله ، تزوير ، خيرسزلىق ، وفاسزلىق ، صداقتسزلىك ، قتل ، وسائره ككى فعللر مذموم عد اولنورلر . فقط يالكىز عد اولنورلر ! حقيقت حاكمه وجدان عامه ده بو مفهوملر هيچ بر قدسيقي حائز دكلدرلر ، هيچ بر مؤيده ايله تايد اولونميورلر . ديمك كه فعلاً و عملاً بز بونوع افعاله عائد قواعدى مقدس طائميورز . زانيه لكى ايله طائمش بر قاديندن نصل احتراز ايدييور ، ونى ناصل آرامزدن چيقارييور ، اولرمزك ، عائله لريمزك قابولرينى اونلره ناصل قاييورسه ق رياكار ، مداهن ، متبصيص ، خيرسز ، قاتل ، وفاسز ، صداقتسز آدملر ده قارشى او صورتله حركت ايدييورمير . حقيقتده فعلاً بويله يايميورز . فى الحقيقه جمله مزك وجداننده بوكى افعالك مذموم اولدينى تلقيسى وارددر . فقط بوتلقى قدسى بر ماهيت ا كتساب ايدرك بزى تحريك ايدمك قوت حائز دكلدر . اونك ايچون بز خيرسزلىنى ، رياكارلىنى ، تبصيصى ، قتلى ، وفاسزلىنى ، قورقاقلىنى ، جباتى ، خيالى ذم ايتمكه برابر بو افعالى ارتكاب

ایدنارله پك اعلا كوروشیورز ، دوست اولیورز . اولریمز ، اجتماعلرمز قبول ایدیورز . حق برآزده موفق اولمش و اقبال كورمش آدملر ایسه - پك چوق حرمت ، عزت ، اكرام ایدیورز . هر كونکی حیاتمز ، بالخاصه شوایکی سنه دن بری كچن حیاتمرك تاریخی بوخصوصده نه قدار آجی مثاللرله دولودر . مثلاً بزى احاطه ایدن ملتر آره سنده اك رزیل ، اك آلچاق كیمسه نك تماس ایدمه یه جکی حرکت عد اولنان و حق بزمده نظری قواعد مزجه مذموم اولان ژورنالچلیق بزده فعلاً بر واسطه ارتقا و اقبال اولدی . ایکی کون اول ژورناللری نشر اولنان برآدم ایکی کون سوکرا نظارت مقامنه تعیین اولندی و همده هانکی نظارته ؟ معارف نظارته ! یعنی بوتون کنجلیکه ، بوتون ملتیه اخلاق دستورلری ، صفوت ، صداقت و اخلاق حسنه قاعده لر بی اوکره ته جک بر نظارته اخلافت و سلطنت مقامی اونی وکیل تعیین ایتدی . هر کون اونکله تماسده بولوندی . دولت بوتون اسرارینی ، مشکلاتی اونکله حل و فصل ایتمه قالدیشدی . دولت رجالی اونکله تشریک مساعی ایتدیله . جماعتده اوکا حرمت و اونی اعزاز ایتدی . دارالفنونک اطرافه طویلانمش و ملتک دماغ و قلب اعتباریه اک ممتاز قسمی عداولنان معلملر و پروفیسورلر آتی قبول ایتدیله و قارشیسنده تعظیمکارانه وضعیت آلدیله . بوتون افعال و حرکاتی ظاهر آ اولسون تصویب ایلدیله . بعض محرر و شاعرلریمز ، حقنده مدحکارانه مقاله لری ایتدیله ، فقط اک غریبی شوکه ، خلافت و سلطنت مقامندن باشلایه رق تا دارالفنونه ، محررله و شاعرله کلنجیه قدر کافه سی بوآدامک آلچاق ، منفور ، مذموم اولدیغنه قانع ایدیله . حق اونی مدح ایدنلردن بریسی بنم بالذات بولندیغم بر مجلسده قوای ملیه رؤساسندن بریسی تنقید ایدمرك «نه دن وقتنده بوآدامی اولدیرمه دیکنرا» دییه تخطئه ایتدی !

قوه مؤیده دن محروم اولان هر هانکی بر اخلاق قاعده سی کآن لم یکندر . قوه مؤیده ایسه وجدان عامه در . وجدان عامه یی تحریک ایدم جک قدر قدسی حائز اولیان

بر اخلاق قاعده سنی ایسته دیکک قادار سوزده قبول ایت ، قیمت واهمیی اولماز . بزى احاطه ایدن متمدن جماعتلرک هیچ بریسنده یوقاریده ذکر ایتدیگمز کبی برزورنالچینک دکل دولت ایشی باشنه ، عائله لر و ازدحام آراسنه کیرمسی قطعاً امکان خارجنده در . نفرت وحدت عامه نك خشین تظاهرلری آلتنده ازیلیر ، کیدر . ونهایت یاجماعتی ترک ایدر و یاخود آچاقلغنی انتخاری ایله ییقار .

دیگر اخلاق قاعده لرندده اودرجه کوشه ک دکلمی بز؟ مثلاً بز خرسزلغنی قولاً تصویب ایتیر . فقط خرسز بیلدیگمز قاچ کیشینک هر کون الی صیقیورز . واکر بو آدم لر بر آزده زنکین و موقع صاحبی ایسه لر نه قدر اعزاز واکرام ایدرز . بو خصوصده بعضاً اک حیرت انگیز لوحه لره تصادف اولنور . بریسی هیجانله ، اک آتشین کله لرله برباشقه سنک سؤاستعمالی آکلاتیر ، اونک حقنده اک آغیر کله لر قوللانیر . فقط تصادفاً موضوع بحث اولان کیمسه عینی مجلسه داخل اولورسه وضعیت دکیشر ، حرمتله سلاملر ویریلیر ، حرارتله اللر صیقیلیر ، قومیلمانلر یاییلیر .

دقت اولنسون ، دنیانک هیچ بریرنده بزم محیطمزدده اولدینی قادار ناموسدن بحث اولماز . فقط ینه دنیانک هیچ بر طرفنده بزم قدر ناموسله لایبالایانه اوینانیلمسه تصادف اولمز . اوچ سنه دنبری غننه لریمزی اوقویسیکیز : ناموسنه تجاوز اولنمیان آرز چوق طانمش تک بر آدم بیراقدقی ؟ بونک سببی ندر ؟ ینه اومؤیده سزلک ، اوکوشه کلک ! یالان ، افترا ، غیبت ، بخل ، حسد هر نه قدر قولاً عندمزدده مذموم ایسه لرده فعلاً وجدان عامده عکس العمل احداث ایتک قوتندن محرومدرلر . و بنوافعالی ارتکاب ایدنلر نفرت عامه یی موجب اولیورلر . بالعکس موفق اولور ، آرزو ایتدک لری غایه یه نائل اولورلرسه ، ذکی وقورنازدیه عامه نك تصویبیه مظهر اولیورلر !

خلاصه ، فردی اخلاق ساحه سنده حقیقی قدسیتی حائر اولارق وجدانلری تحریک ایده جک عمده لر آرامزده پک محدوددر .
 زمره وی و اجتماعی اخلاق عمده لرینه کلنجه ، بزده بونوع عمده لر دن بحث ایتک بیله عبشدر . زیرا بوکبی عمده لرک تکیونی ایچون اولا زمره لرک موجودیتی لازمدر .

حالبو که بزده بونوع زمرة تشکيلاتی همان يوق کې در. واولانی ده ابتدائی برحالده در. فرانسه ده مثلا الشمس بيک آری آری Association موجود در. بو زمرة لردن بهری آری آری مقصد لرله تشکيل ايتش اولديغندن بونلر منسوب اولان افراد ده معين قاعده لره رعايت ايتمکه مکلفدرلر. هر زمرة افرادی شخصی اخلاقه رعايت ايتمک وظیفه سندن باشقه اوز زمرة مک مایهتندن متولد خصوصی اخلاق قواعدینه ده رعايت ايتمک مجبوریتنه در. بو کونکی عصری جماعتلره منسوب انسانلرک معنوی و مادی احتیاجلری پک مختلف و پک متعدد اولديغندن بعضاً بر آدم موضوع و هدف اعتباريله مختلف اولان متعدد زمرة لره منسوب اولور. مثلا عینی آدم بوراده بر دینی جمعیه، اوراده بر سپور قلوبنه، باشقه بر رده بر قونوپرانیف شرکته، دردنجی برده ده بشقه بر شرکته منسوبدر. سناء علیه بو آدم منسوب اولدینی بو متعدد زمرة لرک اخلاقی قواعدینه عینی زمانده رعايت ايتمکه مکلفدر. ایتدیکی تقدیرده در حال اوز زمرة مک، زمرة وی وجدانک قدسیته چارپار و جزاسنی کورور. ایشه بو جزالر زمرة وی وجدانک مؤیده لریدر. مؤیده سز زمرة لر یا شایامازلر بيله. لکن زمرة وی مؤیده مک موجودیتی امکانی اولا افراد ده اخلاق شخصیه ساحه سنده مؤیده لره حرمت حسنک تمیه و تربیه سی ايله حاصل اولور. والا نه زمرة تشکيل ایدر ونه ده مؤیده لر تطبیق ایدیلیر. بونک اک جانلی مثالی بزده کی زمرة تشکيلاتنک اوغرا دینی عاقبتلردر.

بزملا بر مطبوعات جمعیتی تشکيل ایتدک. بوزمرة ملنک ظاهراً رهبرلرندن واک یوکسک واک منور فردلرندن تشکيل ایده جکدی. لکن مؤیده مک تطبیق امکانسزلنی یوزندن بو جمعیت پک غریب منظره لر عرض ایتدی. بر کون کلدی که جمعیت ریاسته آرین جمالی کتیردی. آراسنه زورنالچی علی کمالی آلدی. و علی کمال ايله اونک زورنالرخنی نشر ایدن جلال نوری یان یانه اوطور دیلر. حالبو که بوزمرة وی تشکيلدن مقصد مطبوعاتی معناً و ماده یوکسکتمک، مطبوعات جمعیتنه منسوب افراد آراسنده معنوی بروحدت حصوله کتیرمک و اونلرک منافعی مدافعه ایتمکدی. بونک خارجنده حرکت ایده جک اولان هر هانکی فرد در حال جمعیتک مقاومتنه، قدسیته چارپا جکدی. حالبو که جمعیتک وجدانی چیکتدی و هیچ بر عکس العمل حاصل

اولمدي. وبالطبع جمعيت انكشاف ايدى مدي، تعقيب ايتديكى هدفه نازل اولمدي واولامازدى. چونكه مؤيده دن محرومدي. ذاتاً بزده جمعيتلر ك شر كترلر ك تشكّل و تأسس ايتمه مى هپ بومؤيده سزلكنددر. مؤيده سزلك ايسه احوال عموميه نك مقدر بر نتيجه سيدر. بزده تشكّل ايتمش اولان سياسى زمرة لرك تاريخچه سى تدقيق اولنورسه ينه عيى حال مشاهده ايديلير. بوزمرة لر مؤيده سزلك يوزدن يا ياشايه مامشلردر، يا خود بر مدت صوكر اتماماً ماهيتنى دكيشد برهرك باشقه برشى اولمشلردر. برنجيسنه اك بارز بر نمونه اولارق ائتلاف و حرريت، ايكنجيسنه ده اتحاد و ترقى جمعيتلى كوستريله بيلير. ائتلاف و حرريت اعضالى بالذات كندى نظامنامه لر ينك، كندى پروگراملرينك قدسيته هپچ بر زمان اينانماديلير. بناء عليه بونظامنامه وبو پروگرام هپچ بر زمان مؤيده ماهيتنى كسب ايدى مدي. اتحاد و ترقيدى ايسه افراد ينك مهم بر قسمى نظامنامه نك و پروگرامك قدسيته اينانمشلردى. فقط حيات عموميه و خصوصيه ده مؤيده قاعده سنه آليشلمه مش اولديغندن مؤيده نك تطبيقى مستقر و آهنگدار بر طرزده تأمين ايديله مدي. بويوزدن جمعيت انتظار اولنان درونى رصانت و متاتى حائر اولامادى. ويواش ماهيت اصليه سنى غائب ايدى مدي ايلك مهم ضربه ده بر يشان اولوب كيتدى. حالبوكه بزى احاطه ايدن ملت لر آراسنده اويله زمرة وى و سياسى تشكيلات واردركه عصر لرجه دوام ايدوب كيدر.

عمومی اخلاقه کلتجه ، بنوع اخلاقك مؤیده سی افكار عمومیہ در . فقط
شرقده علی العموم حقیقی افكار عمومیہ موجود اولمادیغندن بنوع اخلاقدن بحث
بیله ایدیلہ من . بزده افكار عمومیہ دینیان شیئك یکانہ تجلی واسطہ سی مطبوعاتدر .
مطبوعات ایسه ، اجتماعی زمرہ لردن ، بوزمرہ لرك استناد ابتدائی اساس پرنسیپلردن
زیاده شخصلری ، شخصلرك عندی تمایللری ، آرزولری تمثیل ایدر . شخصی آرزو
و تمایللر ایسه ، معین بر اولچو ، بر قاعده ، بر حدود ایچنه کیر من و دائماً متبدلدر .
ایشته بونك ایچوندر که طرفه کیرلک ، افراط و تفریط ، اولچوسزلک غرضه لریمزك
ابراز ایتدیکی عمومی حصیصه لردر . بوا یسه مطبوعاتمیزی مؤیده اولق فضیلتندن محروم
قیلمقده در . بومورتلہ امور عامه ابله مشغول اولانلر افكار عمومیہ ك مراقبه سی

کوره مدکلرندن کندیلرینی تماماً سربست کبی حس ایدرلر . عمومی مسئله لر عادی امور درجه سنه اینه رک هر کسک شخصی ، وجدانی تلقیناتنه وابسته قالیر . شخصی وجدان ایسه اخلاق شخصیه نک تربیه و تمیه ایدلمه مسی دولایسیله اکثریتله بک خفیف اولدیغندن سوء استعمال ، اداره سزلک ، عدم لیاقت و سائره اعتیاد صرهنه کچر . بو وضعیت ملی عضویت وزیرینه قادر تخریبکار تاثیرلر اجرا ایتدیکی جمله نک معلومیدر .

خلاصه اخلاق هر هانکی بر ساحه سنده بک کوشک اولدیغمز بدیهی بر حاده در . بو حقیقی بالخاصه قید ایتمه آرامزده بک انتشار ایتش اولان یا کلش بر ذهابی تصحیح ایتک آرزو سنده یز . بزده بر چوقلری اخلاق صرف مناسبات جنسیه به انحصار ایتدیرمک بزم گویا غرب محیط لرندن دهها اخلاقی اولدیغمز ادا ایدیورلر . بو فکر قطعاً یا کلش و یا کلش اولدینی قادرده مضردر . زیرا اولبوراسی معلوممز اولمالیدر که اخلاق یا لکنز جنسی مناسبتله منحصر عد ایدنلر انسانی یا لکنز قوشاغته قادر تصور ایدنلردر . فقط قوشاقدن یوقاری بر قلب و برده روح وارددر . ایسته یوقلب و روحه عائد اولان اخلاق ساحه لرینک کافه سنده بز بک دون بروضعیتده یز . مثلاً وظیفه تلقیسی بزده نه درجهیه قادر انکشاف ایتشددر ؟ اجتماعی حیانتک اس الاساسی اولان عائله حقنده کی فکریمز نه قادر صراحت پیدا ایتشددر !

عینی حیانتک دیگر بر اساسی اولان حق مقهومنه عائد دوشونجه لریمز نه در ؟ قلب و روحزده بوکا نه درجهیه قادر مربوطیت تمیه اولونمشدر !

کذا ، وفا ، صدق ، صداقت ، مروت ، رحم ، تعاون ، احسان ، نجات ، عزم و سائره کبی روحک او محتشم تجلیاتی بزده نه درجهیه قادر تظاهر ایدیور ؟ بوکون بیله استانبولدن مالعهیه کلن غزته لرده ولیعهدک ، تورک مجاهدلری ایله اجرا ایتدکلری بروصادمده یارالامش اولان انکلیز عسکرلرینی زیارت ایتدیکنی و اونلرک احوالی صورارق کندیلرینه شکرلرله توزیع ایلدیکنی اوقودم . آوروپانک الک سفلی بریرنده بو قادر ذلته قاتلانجق ، بر ولیعهد دیمیورم ، الک ادنا بر حال بیله متصورمیدر ؟ ولیعهد بونی یاپارکن پادشاهده انکلیز میسیونری « فرو » بی آرقه قبول ایدیور . ملت و وطنک ذلتی ، حقارتی و اسارتی بهاسینه

وانكلىزلر دريدنوطلرى سايه سنده تخت وتاجنى محافظه چالشيور . عجا
 عيني آوروپانك هرمانكى بر طرفنده بويله بر پادشاهك بر تك دقيقه موجودى
 ممكنميدر؟ اوت! بيليورم: استانبولده بورذيللر بوشناغلر اركاب ايدر كن آناطوليه
 تورك كويلوسى ، تورك كتهسى ملتك ، ديتك و طوپراغك شرف وشانى ،
 عزت نفسى ، استقلالنى صوك اككى ايله وصوك طامله قانى ايله مدافعه ايدسيور و غالب
 او كنده ، لش كى جانسز و هر نوع مذلتلر و تحقيرلر تحمل ايدن بشرىته علوى بر قهرمانلىق ،
 امثالسز بر شرف نمونهسى ابراز ايله يور . فقط تورك كتهسى دائما بويله
 اولمشدر . دائما قهرمانلىق و شرف نمونهسى اولاشمشدر ! بويوكلرينك ققاسلنى
 و اخلاقسلنى سايه سنده محو و پريشان اولمغه رفق قالمش ايكن بو كته
 اعتماد ايتدىكى رهبرى بولور بولماز ملت و دوائى نيجه فلا كترلردن بحرانلردن ،
 اضمحلاللردن قورتارمشدر . فقط هيات ! بو كته وظيفهسى بيتير ، بيتير
 ملت و دولت ينه يوكسك دنيلن طبقهك اله كچر ! هر يرده و هر زمان اولدينى
 كى بزدهده ملتك مقدراتيله اوينايان ، مخنهك اوك صنفده كورونن بو طبقهدر .
 و بر ملتك اخلاق عموميه سندن بحث ايدر كن دائما بو طبقه نظر دقته آلير . يوقسه
 بر ملت كته عموميهسى اعتباريله اوبله ديبسز بر عتمان دركه دائما كندى درينلكرى
 اينچنده طبيعى صلابتلك كافهسى محافظه ايدمر . بوزولان ، طالغالانان ، چالقالانان
 اوست قسمدر . و بزدهده اخلاق عموميه سندن بحث ايدر كن صرف و يالكز بوقسى
 نظر دقته آليورز . هيات - بزم اوست طبقه دنيلن صنفمزله ، آلت طبقه دنيلن
 اهالى آراسنده - هر شيدده اولدينى كى - اخلاق ساحه سنده دخى دولدورلماز
 براوچوروم واردر . بو اوست طبقه يه منسوب بريسى ايله حرركات مليه مجاهدلرندن بولنان
 بر ذات آراسنده غايت معنيدار بر مناقشهك شاهدى اولدم . او ذات اوست
 طبقهك بر قسمنه خاص اولان ايمانسلرلى ، بددينلك و خودپرستلكه قواى مليه ي
 بيهوده قان دوكمكه ، اهالى يي لزومسز مقاومت سواق اتمكه اتهام ايدر ك ذاتآبتون
 بوكشمكشردن برشى چيقيميه جعنى ، كويلر يي ده كندى دوستلرى كى ظن ايدر ك
 اونك ده نهايت انكلىز پاره سنه مجلوب اولاجنى سويليوردى . مجاهدايه
 بويوك بر قناعيله كويلونك بالذات بو ايشه قيام ايتمش اولدينى ، كنديلرينك
 بوتشبدده قيمتلرى ذاتآ موجود اولان بر قيام و مقاومتك باشه كچمش اولملرندق

عبادت بولونديغنی و کویلوئی بوايشه سوق ایدن عاملک تجاوز ایدلمش و چیکنتمش عرض و ناموسی محافظه و مدافعه ایلک اندیشه سی اولدیغنی بیان ایتدی. بوکاقارشى اوزات کال جدیتله : « بن عزیزم راحت یاشامق ایسترم . یاشامادقن صوکرنا ناموسی نه یاپاجم ؟ » بو حیرتبخش جوابه قارشى مجاهدده : « نه یاپایم که کویلو بویله دوشونمور ، ناموسی و عرضی حیاتنک فوقده کوروپور ، دیدی . ایشته بر محاوره که ذکر ایتدیکمز اوچورومک ایکی طرفی غایت بلیغ برطرزده توصیف ایدیور : بو ایکی سنه دن بری استانبوله طویلانمش اولان یوکسک صنفک ارانه ایتدکلری منظره لر آزیجق انسان اولان هر کسی یأسه سوق ایده جک قادار منفور ایدی . استانبوله قالمش وانکلیر دریدنو طلرینه دایانه رق خلقلک باشه کچمش اولان اوکروه لایفاحون نه قادار شیطانی بر او یون اوینا یوردی . اونه ایدی یاربم ! پادشاهندن ، صدراعظمندن ، ناظرلرندن ، محررلرندن باشلا یه رق ، شیخ - الاسلاملرینه ، حاکم لرینه ، منلا لرینه ، خواجه لرینه قادار او نه حیاسز ، عارسز ، شرفسز ، حیثیتسز بررقص نابکاردی . مقدساتک هپسه تجاوز ایدیلیور ، دین ، استقلال ، حاکیت ، شرف ، حیثیت هپ تلویث اولونویور .

ارمنیلر ، روملر آچیقندن آچیغه تورک نامنی تورک ناموسی چیکنه یورلر . پادشاه حالاده ارمنیلر صیغینیور ، اولردن استمداد ایدیور . « عزیز و محترم » اولان ارمنی ندیم لرینی هر کون سراینده حضوع و وحشوع ایله قبول ایده رک دولت اموری الیرینه تودیع ایدیور . دشمنلر سلطان سرایلرینی مصادره ایده رک اشیارلرینی سوقاقلره آتیورلر ، حرمخانه لرینی یاتاق اوطاسی یاپیورلر . ینه داماد فرید غلطه سرای سلطانیسنده ایکی دشمن یوزباشیسنه خطاباً ایراد ایتدیکی بر نطقده ، تورکک صداقتندن ، محبتلرندن بحث ایدیور .

او کوچولدکجه بالطبع بویوک بر عزت نفس صاحبی اولان دشمنلرک نفرتی داها زیاده لشیوردی . مع مافیه رزالت مسابقه سی دوام ایدیوردی : داخلیه ناطری جمال تورک لک ۸۰۰ بیک ارمنی قتل ایتدکلرینی سویلرکن ، پادشاهده داها اوچ آی اول « وزیر معالیسمیرم » دییه خطاب ایتدیکی آدم لری صرف انکلیرله

خوش کورونوب کندی پوستنی قورتارمقی ایچون «قاتل، جاناوار» دییه توصیف ایل یوردی. بورزالت آهنگنده بعضی محررلرمن اک یوکسک مقامدن طوتدیره رق وطنی، ناموسنی قانی و مالی ایله مدافعه ایدن آناطولی یی تحقیر و تزییف ایدیور، یونان موفقیاتلری بویوک حرفلرله و آچیق برمرسته نشر ایدیورلر. انگلیز حاکمیتی ایچون دفترلر آچیورلر، انگلیز بویوندروغنی قبول ایتمهک فضیلتلری حقنده مقفی و مسجع بندلر یازیلیر. محکمه نك باشنه انسانلرک عصرلردن بری لغتله یاد ایتدیکی «نمرود» ک اسمی ایله خطاب ایدیلن برپاشا کچیور. بوکافر حریف، کافرلره یارانمق ایچون یوقاریدن آلدینی برامر اوزرینه مسلمانلره قارشى عادتا برآو آچیور و اطرافنه دهشت صاچیور. برطرفدن انگلیزلر، برطرفدن فرانسز و یونانلیلر، اوچنجهی طرفدن ده بوجلادک آدماری تورکلری سوقاقلرده، اولرده، اولایورلر انگلیزلر اسلام قادینلرینک عفتنی هتک ایدرکن، معصوملر ساخته قرارلرله دار آغاچلرینه چکیلیور عدالت نامنه پادشاهک، صدراعظمک، شیخ الاسلامک تصویب و تشویقی ایله شقاوت یاپان و عدالت مفهومنه بیله لغت اوقوتان نمرود کونک قهرمانی کسلیور. محررلر بولونیورکه بوجلاد حقنده مدحیه لر، قصیده لر یازیورلر.

عینی زمانده داماد فریدویاران انگلیز پارسه سی ایله آناطولی یه قارشى مسلمانلردن مرکب بر اردو تشکیانه تشبث ایدیور و شیخ الاسلامده آناطولی ایله حربی بر فریضه دینه کی کوسترمکه قالدیشور.

ایشته استانبولک اوزمان کوستردیکی شیطانی منظره، بوشقاوتلر بوذلیتلر ورزالتلر آره سنده یاپیلان حرسز لقلری، چالنان پاره لری ارتکاب ایدیلن سوء استعماللری ذکر ایتمهک فضلهدر؟

استانبول بوذالتلر آره سنده سورونور کن اوست طبقه نك ایکنجهی قسمی اولان بزلر نه یاپیوردق؟

آه کاشکه طالع بکا لوحه نك بو طرفنی کورمکی نصیب ایتمه مش اولسایدی. ابلک اول بکا او یله کلیوردی که هیچ اولمازسه بزلر بر متانت و صلابت آبدیه سی

کسیله دك دشمنلری بيله حرمته سوق ایدم جگیز؛ بونك ایچون لازم اولان ظاهری شرطلارك هپسی موجوددی : جمله من عینی جمعیته ، عینی فرقه یه منسوب آدملر وک؛ عین بولک یولجیلری وعین مفکوره نك پی رولری ایدک. بناء علیه مشترک فلاکت بزی یکدیگریمزه دها زیاده یاقلاشدیرم جقدی بوفلاکت قارشى بربریمزه صاریلارق یکوچود بر قایا کسیله جگدک !

فقط هیات ! مکر بن آلدانیورمشم ! ایپدن قاچش آداملر کبی استانبولدن اوزاقلاشدیقه آرقه مزده کی کوز یاشلرینی ، معروض قالدیغمز ذلتی اونوتیور و یاشامق امیدینک عودتی ایله - صانکه هیچ بر شی اولمه مش کبی اسکی بشاشت و مسرتلریمزی بربرر احیا ایدیوردک ! صانکه تام بردولت و ملت تام بیک سنه لک بر تاریخ بزم کو کسمز اوزرنده جان ویرمه مشدر ! صانکه دها دون اومعظم اولونک یاصدینی بزم قوجاقلریمز آراسنده بولمیوردی ! آرامزدن بریسی - و کیم یاربی - انکلز بایراغنه بورونوب عفو طلب ایلمه مری توصیه ایتدی ! [*]

دیملک که یاشامق نه اولورسه هانکی بهایه اولورسه اولسون یاشامق ! دشمنک استهزالری تحقیرلری آلتندم بیک دورلو مذلتلر ایله آلوده اولسون ینه یاشامق ! ! مودروسه ورودیمزدن درت کون سوکرا ایچیمزدن بریسی و همده ولتک مقدراتی ایله اوینایه جق موقعده بولمش اولان بریسی « انکلز حکومت فخیمه و عادلانه سنه » کیندیسنی ظالم و جبار بر حکومتک الندن آلوب قورتاردینی ایچون قلیکاهنک الک صمیمی جهتلرندن فوران ایدوب طاشان حسیات منتداریسنی تقدیم ایتمکی بر وظیفه شکران دی یه عرض ایتمکه مسارعت ایتدی !! یاربی ! بونصل دولت ! بونصل حکومت ! بونصل پادشاه و خلیفه که کندی اولادلرینی دشمنلره تسلیم ایدیور ! و بونصل اولاد که دها دون اجانبیت مداخله سندن وقایتولاسیونلردن قورتولمقی بیتی ایله ملک و دولتی عظیم برکویوه یه سوق ایتمش و بویولده میلیونلرجه انسانلری قوربان ایتدیردکن سوکرا بوکره کندی نفسلرینی قورتارمق ایچون عینی مداخله یی دعوت ایدیور ! !

[*] یاقینده ماطله خاطر اتمز نشر اولک جقدر . و بو حادثه لر تفصیلاتی ایله قید ایدبله جگدر

انکلیزلر بزی بکر آغا بلوکندن آلاق ویوک اوتوموبیللرینه یئندیرمک ایکی یوز سونگونک محافظه سی آلتند مالطیه ومودروسه سوق ایدرکن مسافره می دعوت ایدیورلردی ؟ ویاخود مودروسه کی دمیر فیچیلر ایله دمیر تل اورکولری ومالطه ده کی سان سالواتور قلمه سنک درت طرفنی احاطه ایدن سونکولرمی بویله یرمسافرت فکرینی تلقین ایده جک ماهیته ایدی ؟

عینی طالعه معروض قلمش عینی جمعیت افرادی آراسنده تساند وتعاون ظایت طبعی وابستائی بر حال دکلیدر ؟ حالوکه مالطه بونی ده ابراز ایده مدی . کلیر گلر پارچالاندق . عدد مزدن زیاده قسملره آیرلدق . وتصنیف فکر وحسیاتک اخلاق وطبایعک توافقی اوزرینه دکل صرف جیبده کی پاره نک مقداری موجبجه یاپیلدی . ذاتاً فکر وحسیات اشتراکی تماماً معدومدی . افرادک عددی مقدارنده آیری آیری عالم واردی ! تخالف اودرجه ده ایدی که ایکی سنه مدت انساننده مشترک نک بر تشبده ، مشترک نک بر حرکتده بولنه مادی ! اوراسی برعکس وانقا ایدی ؟ آلت قاتده آچلقدن بریسی فوت اولمش اولسه ییدی اوست قاتک خبری بیلله اولمایه جقدی . اوقادار یک دیگریمزه لاقید و بیگانه ایدک ! ! آرقداشلردن برینه برحقسنزلق یاپیلدیغی زمان ، دیگرلری تماماً سیرجی و یبانجی بر وضعیت آلیور واونک امدادینه قوشمق ، حقنی سدافعه ایلمک شویله طورسون هیچ اولمازسه معاً اوکا تسلیت و یرمک لزومنی بیلله حس ایتبورلردک .

بالعکس بویله لری اگر برآزده دیک باشلیق ایتش ، کندی حیثیت وشرفنی کوزه ده رک « جزایه » اوغرامش ایسه یوزینه قارش لال و ابکم آرقه سنندن ده « دلی » دی یه کولویوردک وهر بریمز کندی راحتنی ، کندی وساطتی ایله تأمین ایتمکه چالیشیوردی ! روحلر اوقادار یکدیگرینه یبانجی ، قابلر آراسنده کی صوغوقلق و اویغونسزلق ، او درجه ده که ایکی سنه مدت انساننده بر آزمدنی ومنور آداملره یاقیشیر مشترک بر حیات ، مشترک اککنجه لر تنظیم ایلمک امکاتی بولامادی ! !

أوت ! بزم له استانبولده کیلر آراسنده عظیم برفرق واردی . مالطه ده کیلر هیچ

بر زمان و طئرینه خیانت ، خسیس بر منفعت یولنده ملتیرینه اهانت ایدم جک قادار
 کوچوکلک ادر تکاب ایتمزلر . بوراسی محقق ! فقط عجبا بویر فضیلتیمیدر ؟ عجب خیانت
 و اهانت ایتمه مک کبی منفی صفتلر اوزون ، وجهانشمول بر تاریخی حائز اولان بر ملتک
 باشه کیچن بر فرقهنک افراد ورؤساسی ایچون یک افتخار ایدیله جک بر صفتی در ؟ اکر
 تورک منور ورهبرلرینک فضائی بو کبی منفی صفتلردن عبارت قالیرسه عجب وظیفه سنی
 ایفا ایدم بیله جک ماهیتی حائز عد ایدیله بیایر می ؟ وطنه خیانت ایتمه مک ، ملتی صاتمهمق !
 بونه دیمکدر ؟ بونلر هپ علی العاده آدملرکده وظیفه سی دکلیدر ؟ رهبریلک ادعاسنده بولنان
 آدملردن بو کبی منفی فضیلتلرک فوقنده اولان ودها یو کسک و مثبت فضائل طلب ایتمک
 طیبی دکلیدر ؟ رهبر اولنک ایچون رهبر در که اونک روح و قلبی ، طامه نک روح و قلبک فوقه
 چیقمشدر . دها عالی ودها یو کسک اهترازلر ، جریانلر ، هیجانلر طویار ؟ ! کندی
 آرالرنده بیله رابطه و علاقه لری صرف میخانیککی تماسدن عبارت اولان ، روحاً ، قلباً
 و دماغاً آیری آیری عالملر تشکیل ایدن و فلاکت دقیقه لرنده هم افکارلری عد
 اولنانلرک امدادینه قوشمایان ، اولنلرک درد لرنه ، الملرینه احتیاجلرینه بیگانه قالان ،
 حق لرنی ، حیثیتلرنی محافظه ایچون فدا کارلقلره حاضر بولونمیان و ممثلی عداولون دقلری
 ملت و فرقهنک شرف و حیثیتی نامنه هر هانکی حال و مقامده نفسلرینه حاکم و دشمنک
 حقارتلرینه قارشى سرت و بی آمان ، حق لرنی مدافعه ده لایتزلزل اولمایانلر نصل رهبرلک
 ادعاسنده بولونه بیایر لر ؟ ! !

— سوکی وار —

آغا اوغلی احمد